

พ.ศ. 100
วันที่ 2 ก.ย. 64
เวลา 15.50

สกล.
ส่ง : กวค. Email
รับที่ : 89543/64
2 ก.ย. 2564 เวลา 15.15 น.

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๔๐๖/๒๖๓๖

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ขอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

9 กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชน ในพื้นที่ป่าชายเลน
ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ ในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ๒๑ จังหวัด

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ตารางจำแนกพื้นที่ป่าชายเลน ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๓. สำเนารายงานการประชุมคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑
วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑
๔. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒
๕. สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๐๖/๓๔๒๙
ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓
๖. สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๐๖.๓/๓๔๓๕
ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓
๗. สำเนารายงานการประชุมคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓
วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓
๘. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี
เพื่อดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชน ในพื้นที่ป่าชายเลน ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
และ ๒๕๖๓ ในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ๒๑ จังหวัด มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้อง
นำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙)
รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนา
คุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๑
เรื่องทรัพยากรทางบก ประเด็นปฏิรูปที่ ๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ประเด็นย่อยที่ ๑.๖ จัดระเบียบ
และแก้ไข...

และแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองและใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ กำหนดให้พื้นที่ป่าไม้ (ป่าชายเลน) ที่มีราษฎรครอบครองโดยไม่ถูกต้องได้รับการจัดระเบียบ และแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งอย่างเหมาะสม และเป็นธรรมตามกฎหมาย รวมทั้งพื้นที่ป่าไม้ที่มีการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) มีการจัดการที่เหมาะสม

สำหรับประเทศไทยเคยมีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ แต่ด้วยพื้นที่ชายฝั่งทะเลมีศักยภาพสูงทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเลและป่าชายเลน เพื่อวัตถุประสงค์ด้านต่างๆ มากมาย และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงและมีสภาพเสื่อมโทรม เพื่อที่จะหยุดยั้งปัญหาดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ โดยมีสาระสำคัญคือ ให้ระงับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน และระงับการพิจารณาการขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนของทางราชการ

อย่างไรก็ตาม โดยสภาพข้อเท็จจริงที่ผ่านมามีความจำเป็นทั้งทางด้านเศรษฐกิจด้านสังคม และด้านความมั่นคง ทำให้ไม่สามารถกำกับควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากการสำรวจและจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่า มีพื้นที่ป่าชายเลนในท้องที่ ๒๔ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๒.๘๗ ล้านไร่ โดยแยกเป็นพื้นที่มีสภาพเป็นป่าชายเลน ๑.๕๓ ล้านไร่ ป่าอื่นๆ หาดเลน หาดทราย แม่น้ำ คลอง ๐.๓๓ ล้านไร่ และพื้นที่เปลี่ยนแปลงสภาพป่าชายเลน ๑.๐๐ ล้านไร่ โดยพื้นที่ที่ไม่มีสภาพเป็นป่าชายเลนนั้น มีทั้งที่มีเอกสารสิทธิและไม่มีเอกสารสิทธิ ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ (๑) พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (๒) พื้นที่เกษตรกรรม (๓) เมืองและสิ่งก่อสร้าง และ (๔) อื่นๆ (ท่าเทียบเรือ นาเกลือ ฯลฯ) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ข้อ ๓ ให้ระงับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนโดยเด็ดขาด และระงับการพิจารณาขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ ข้อ ๑ ให้คงไว้ซึ่งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ และข้อ ๒.๖ ในพื้นที่อนุรักษ์ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนทุกกรณีทั้งภาครัฐและเอกชน

๑.๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ ข้อ ๑.๒.๒ ในเขตอนุรักษ์ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในทุกกรณี โดยรวมถึงพื้นที่ก่อสร้างสาธารณูปโภคสาธารณูปการ เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดต่างๆ ด้วย

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๓.๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๒๗,๐๐๐ ไร่ โดยนำมาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ๑๑,๐๐๐ ไร่ และทำการปลูกฟื้นฟูป่าชายเลน ๑๖,๐๐๐ ไร่ เพื่อรักษาระบบนิเวศชายฝั่งทะเล ซึ่งได้มอบหนังสืออนุญาตให้จังหวัดนครศรีธรรมราช เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแล้ว จำนวน ๑๐,๙๗๙-๐-๖๙ ไร่ ๖๙๕ ไร่

๑.๓.๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดำเนินการในท้องที่ อำเภอท่าศาลา อำเภอเมือง และอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแบ่งเป็นจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ๕,๐๐๐ ไร่ และนำมาฟื้นฟูระบบนิเวศ ๗,๐๐๐ ไร่ ซึ่งได้มอบหนังสืออนุญาตให้จังหวัดนครศรีธรรมราช เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแล้ว จำนวน ๓,๓๙๗ ไร่ ๓๖๓ ไร่ และที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ๙ จังหวัด ๒๘ ชุมชน เนื้อที่ ๒๘๗-๒-๘๒.๘๐ ไร่ ซึ่งได้มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน ๒๘ ชุมชน เนื้อที่ ๒๖๘-๑-๓๒ ไร่ ๙๙๕ ไร่ ๓๖๓ ไร่

๑.๓.๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชน ในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ๑๘ จังหวัด จำนวน ๒๕๒ ชุมชน แต่ คทช.จังหวัดได้มีมติเห็นชอบเพียง ๒๑๔ ชุมชน และได้มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน ๕๒ ชุมชน เนื้อที่ ๓๗๐-๑-๘๑.๒๗ ไร่ ๒,๒๓๘ ไร่ ๓๖๓ ไร่

๑.๓.๔ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเสนอพื้นที่ให้ชุมชนเป้าหมายเพื่อดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยในพื้นที่ป่าชายเลน เนื้อที่ ๔,๖๕๘-๒-๑๐ ไร่ จำนวน ๒๑๔ ชุมชน ในท้องที่ ๒๑ จังหวัดชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นจำนวนเนื้อที่เป้าหมายก่อนการสำรวจขึ้นรูปแปลง และคณะกรรมการจัดหาที่ดิน ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบและกำหนดเป็นพื้นที่ชุมชนเป้าหมายในพื้นที่ป่าชายเลน และคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ ได้รับทราบพื้นที่เป้าหมาย แต่เนื่องจากภายหลังพบว่าหลังจากมีการสำรวจในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื้อที่มีการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับบางพื้นที่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔

๑.๓.๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงได้จัดทำข้อมูลพื้นที่ชุมชนเป้าหมายเพื่อดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยในพื้นที่ป่าชายเลน ดังนี้

๑) เสนอพื้นที่ชุมชนเป้าหมายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื้อที่ ๙๘๘-๒-๗๖ ไร่ จำนวน ๖๗ ชุมชน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๒) เสนอขอปรับปรุงข้อมูลชุมชนเป้าหมายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จากเดิมเนื้อที่ ๔,๖๕๘-๒-๑๐ ไร่ จำนวน ๒๑๔ ชุมชน เป็นเนื้อที่ ๓,๑๑๖-๑-๒๘ ไร่ จำนวน ๑๘๙ ชุมชน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

และคณะกรรมการจัดหาที่ดิน ในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีมติกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยในพื้นที่ป่าชายเลน และคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติรับทราบ ทั้งนี้การอนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่จะต้องขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลนก่อน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗ และ ๘

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยตามนโยบายรัฐบาล ดำเนินการในพื้นที่ป่าชายเลน ซึ่งเป็นป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในทุกกรณี ทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างถูกต้อง และไม่ขัดกับมติคณะรัฐมนตรี และสามารถจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชนในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเลได้ จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) ทั้งนี้ จะต้องขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลนก่อน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีแผนงานในการดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชนที่เป็นป่าชายเลน ในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ๒๑ จังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ ห้ามมิให้ใช้ประโยชน์ พื้นที่ป่าชายเลนในทุกกรณี ทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน ในท้องที่จังหวัด ชายฝั่งทะเล ๒๑ จังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ดำเนินการลงพื้นที่สำรวจจริงวัดและขึ้นรูปแปลง พื้นที่เป้าหมาย ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๘๙ ชุมชน เนื้อที่ หลังการสำรวจและขึ้นรูปแปลงแล้ว รวมทั้งหมด ๓,๑๑๖-๑-๒๘ ไร่ และปี ๒๕๖๓ จำนวน ๖๗ ชุมชน เนื้อที่ หลังการสำรวจและขึ้นรูปแปลงแล้ว รวมทั้งหมด ๘๘๘-๒-๗๖ ไร่ ดังนั้น ชุมชนทั้งหมดในปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ ที่ต้อง ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี มีจำนวน ๒๕๖ ชุมชน เนื้อที่รวม ๔,๑๐๕-๐-๐๔ ไร่

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา อนุมัติให้ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชน ในพื้นที่ป่าชายเลน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ ในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ๒๑ จังหวัด เพื่อนำที่ดินที่เป็นป่าชายเลน เนื้อที่รวม ๔,๑๐๕-๐-๐๔ ไร่ ไปดำเนินการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พว ๖ ๐๘๖-๓๕๐-๔๑๑๘

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๑๓๙๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๒๕๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ landuse_dmcr@hotmail.com